

توصیه های مرتبط با روزه داری و مصرف داروها

با فرا رسیدن ماه رمضان، برای افرادی که به دلیل ابتلا به بیماری، دارو مصرف می نمایند، همیشه این سوال مطرح است که نحوه صحیح مصرف داروها در زمان روزه داری چگونه باید باشد و آیا قطع مصرف داروها و یا جابجایی زمان مصرف دارو به زمانهای قبل از سحر یا بعد از افطار کار درستی است یا خیر. نکته قابل اهمیت که باید مورد توجه کادر پزشکی قرار گیرد، حفظ سلامتی بیمار است.

در بارداری، شیردهی و برخی از بیماری ها مانند دیابت، فشارخون، روده تحریک پذیر، یبوست، زخم های گوارشی (معده و دوازدهه)، اختلالات کلیوی، اختلالات غده تیروئید، بیماری های اعصاب و روان، قلبی عروقی و تنفسی، فرد ملزم می باشد پیش از اقدام به روزه داری، با پزشک معالج خود در خصوص اقدام به روزه داری مشورت نماید.

بیماران نباید بدون مشورت با داروساز یا پزشک معالج خود، اقدام به قطع دارو، تغییر یا کاهش دوز مصرفی و یا تغییر زمان مصرف بنمایند. رعایت نکردن این اصول می تواند منجر به عدم اثربخشی دارو، عدم دستیابی به اثرات درمانی، بروز اثرات جانبی و تشدید بیماری شود. چنانچه فردی به رغم ابتلا به بیماری، پس از مشورت با پزشک معالج، مجاز به روزه گرفتن باشد، می بایست به نکات زیر توجه نماید.

بیماران مبتلا به صرع، در معرض خطر تغییر دوز دارو در ایام روزه داری می باشند. پزشکان علاوه بر بیماران صرعی که با قطع دارو دچار بازگشت حملات تشنجی می شوند، باید به بیماران مبتلا به آسم که با قطع داروهای استنشاقی و افشانه های تنفسی دچار حملات آسمی می شوند مشاوره دقیق داده و توصیه های لازم را ارائه بنمایند.

مطالعات به عمل آمده روی داروهای ضد فشارخون نشان می دهد که روزه داری تاثیر خاصی بر اثربخشی این داروها ندارد. البته گاهی اوقات لازم است در مورد داروهای مدر (ادرار آور)، برای جلوگیری از کاهش آب بدن، پزشک اقدام به کاهش دوز این داروها در بیماران روزه دار بنماید.

برخی از داروهای ضد التهاب این قابلیت را دارند که دوبار در طول روز مصرف شوند. مصرف این گونه داروها را می توان با مشورت پزشک و داروساز به زمان افطار یا سحر موکول نمود.

پزشک معالج، جهت درمان عفونت در بیمار روزه دار، می تواند اقدام به تجویز آنتی بیوتیک هایی بنماید که به جای چند بار مصرف در طی روز، یک یا دو بار در روز مصرف شوند.

برخی از داروها نیز به شکل آهسته رهش در بازار دارویی موجود می باشند. در مورد این داروها بجای مصرف سه تا چهار بار در روز، پزشک می تواند داروی آهسته رهش که یکبار در روز تجویز می شود توصیه نماید.

تغییر نحوه مصرف برخی از داروها (از شکل خوراکی به شکل پوستی) در این ایام نیز بنا به تجویز پزشک ممکن می باشد. در صورت وجود این شکل دارویی، بجای مصرف برخی از داروهای خوراکی، پزشک معالج می تواند آنها را به شکل زیست چسب (چسب پوستی دارو در صورت موجود بودن) تجویز نماید.

هرچند روزه داری برای برخی از مبتلایان به دیابت بنابر تشخیص پزشک معالج می تواند مفید باشد، ولی تغییر خودسرانه دوز دارو و رژیم غذایی در برخی دیگر بسیار خطرناک است. بیمارانی که انسولین مصرف می نمایند قبل از اقدام به روزه داری باید با پزشک معالج خود مشورت نمایند. در تمامی بیماران دیابتی، کنترل مرتب قند خون و تنظیم آن بسیار مهم می باشد.

نکته بسیار مهمی که در خصوص سلامت بانوان لازم به ذکر است، استفاده خودسرانه از داروهای ضد بارداری ترکیبی مانند LD جهت قطع خونریزی دوران قاعدگی و به منظور کامل کردن روزه در ماه رمضان می باشد. مصرف قرص های ضد بارداری ترکیبی به روشی که منجر به قطع قاعدگی شود، علاوه بر این که چرخه هورمونی مصرف کننده دارو را مختل خواهد کرد، تبعات خطرناکی مانند اشکالات انعقادی و ایجاد لخته در عروق اندامهای تحتانی و حتی عروق مغزی به دنبال خواهد داشت. خصوصاً که این امر با کاهش مصرف مایعات ممکن است تشدید شود. شیوع این عارضه با افزایش سن افزایش می یابد و این امر هشدار می دهد که برای بانوانی که در سنین بالای ۳۵ سال هستند دارای اضافه وزن و سابقه ترومبوز می باشند و یا سیگاری هستند و قصد مصرف داروهای ضد بارداری بدون تجویز پزشک را دارند. لذا توصیه می شود در هر زمینه خصوصاً مصرف دارو با پزشک و داروساز مشورت شود.